

Húsvét 4. vasárnapja

Jn 10,1-10

„A juhok pásztora”

Az antik világban organikus társadalomképet használtak, a méhek társadalmát vonatkoztatták szervezett emberi társadalomra. Nem véletlen, hogy Izraelben, ahol a lakosság java része pásztorkodásból élt, hosszú ideig a pásztor és a juhok kapcsolata mély nyomot hagyott az emberek, de a prófétai teológusok gondolkodásában is. Szívesen használták ezt a képet, ha Isten és népe kapcsolatát, valamint ha a nép és vezetőinek a viszonyát akarták szemléltetni. A korholó próféciákban a vezetőket rossz pásztoroknak nevezték. A kép ugyanis kifejezte nemcsak a viszonyt pásztor és nyája között, hanem a felelősséget is. Mindamelllett megmaradt a legfőbb képnek, Izrael legfőbb pásztorának és egyben ideális pásztornak maga Jahve, aki jóságos, hűség és szeretetével oltalmaz.

Jézus tudta, hogy a messiási képek között is szerepelt a pásztor, aki Isten „szíve szerinti” vezető, aki „Dávid igazi sarja”, sőt akit a messiási jövendölések „egyetlen pásztor”-nak is neveztek.

Jézus a legteljesebben ebben az evangéliumi szakaszban fejt ki a pásztor képet, magára vonatkoztatva messiási tartalmát, s egyben rendkívüli felelősségérzetét hangsúlyozta, amikor kijelentette, hogy utána megy az egyetlen elveszett báránynak is. Isten számára egyetlen ember sorsa sem közömbös. Annak ellenére, hogy a végítélet képeinek leírása közben hangsúlyozta, az Isten lesz, aki szétválasztja a juhokat a kosoktól, vagyis a lázadókat a hűségeseiktől. Mégis kijelentette önmagáról: „Én vagyok a jó pásztor”. Meg is indokolta: „A jó pásztor életét adja juhaiért.” Nemcsak mondta, meg is tette. Ezzel a tettel megmutatta, mennyire aggódik Isten az egyes emberért.

Persze ez a kép is elértéktelenedett a nyugati irodalomban. Reymont nyilvánvalóan a rossz pásztorról beszél, amikor kijelenti: „A pásztor csak azzal a birkájával törődik, amelyiket megnyírhat.” Ez már a haszonelvre épülő társadalmunkban csak a befektetés és megtérülő haszon relációjában gondolkodó vezetője. Számára a juh csak az alattvaló vagy a hasznot termelő eszközzel azonos. Még szerencse, hogy találunk más hasonlatot is Rebreanu-nál, aki megalkotta a rossz pásztorok apológiáját, amikor így írt: „A pásztor ,

aki elhagyta nyáját rosszabb, mint az, aki rosszul vezet, mert a magára maradt nyáj szerteszéled, amelynek viszont pásztorja van, mégis együtt marad...”

Ezt a mondatot nem szívesen olvassák a vezetők, a választott elöljárók, akik csak egy meghatározott választási ciklusban vezetnek egy közösséget, majd többé nem foglalkoznak vele. Pedig még a demokratikus társadalomnak is szüksége van a közösség szimbolikus vezetőjére, akire felnézhet, aki megtestesíti ideáit, aki tőle értékesebb.

Sokan bírálják ennek a képnek a másik részét, a híveknek a juhokkal azonosító lealacsonyító jellegét. Sajnos a tömeg nagyon sok esetben gondolkodás nélküli csorda, olyan, akit ha nem irányít valaki, és nem felelősen irányít, agresszív félelmetes erővé, pusztító fergeteggé alakul.

Ebben a korban, amelyben az egyén oly különösen meg tudja sokszorozni hatását a hírközlő szerveken keresztül, nem mindegy, hogy a vezetők milyen ideát testesítenek meg, milyen módon kötik magukhoz a vezetetteket. Ma sem mindegy, hogy milyen a pásztor, és milyen embercsoportot formál.

Ima Krisztushoz, a kapuhoz

Föltámadt Jézus! Te vagy életem kapuja. Te vagy az az ajtó, melyen keresztül eljuthatok önmagam és embertársam titkához. Csak általad fedezhetem föl azokat a valóságokat, melyek még rejtve vannak előttem: a megbocsátást, a testvériség forrásait, hivatásomat, életem értelmét. Csak te tudsz elvezetni befelé, igazi önmagamhoz, és csak te nyithatod ki bennem a kifelé vezető ajtókat. Föl tudod tárni előttem a mélységeket, így rajtad belépve leszek kiteljesedett ember.

Jöjj, Uram, hogy hivatásomat fölismerjem. Jöjj, hogy ajtód lehessenek. Jöjj, és tárd föl bennem országod kapuit. Amen.